

Elżbieta Jaworska

"Odbiorcy dzieł Oskara Kolberga",
Danuta Pawlak [w:] "Z zagadnień
twórczości ludowej", pod red. R.
Górskiego, J. Krzyżanowskiego,
Wrocław 1972 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 16/47, 236

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(V) PAWLAK Danuta: Odbiorcy dzieł Oskara Kolberga: W: Z zagadnień twórczości ludowej. Studia folklorystyczne pod red. R.Górskiego i J.Krzyżanowskiego. Wrocław 1972. IBL PAN, s. 307-320.

Artykuł omawia szczegółowo sposoby finansowania i rozpowszechniania "Ludu" Oskara Kolberga za życia autora. Zestawia - na podstawie korespondencji uczonego i innych źródeł - listy osób i instytucji prenumerujących lub otrzymujących wydawnictwo w darze i na tym tle ukazuje trudności, jakim Kolberg musiał sprostać, by móc kontynuować swoje dzieło: ukazywało się ono początkowo dzięki sprzedaży subskrypcyjnej, dopiero zaś od r. 1871 - dzięki subwencjom Akademii Umiejętności, a potem Kasy im. Mianowskiego. Na zakończenie przedstawiono okoliczności, w jakich została ogłoszona powojenna subskrypcja na reedycję "Ludu" Kolberga.

BP/47/115

El.J.

(V) SIMONIDES Dorota: Współczesność a tradycja w nowszych opowiadaniach ludowych. W: Z zagadnień twórczości ludowej. Studia folklorystyczne pod red. R.Górskiego i J.Krzyżanowskiego. Wrocław 1972. IBL PAN, s. 137-153.

Punktem wyjścia rozważań autorki jest opinia, iż folklor uwarunkowany jest przemianami społecznymi, które rzutują na zmiany w obrębie literatury ustnej, przerywając dawną tradycję i tworząc nową. Na podstawie współcześnie zbieranych opowiadań ludowych stwierdza ona zjawisko modernizacji tekstów tradycyjnych, polegające na wprowadzaniu do bajek rekwizytów współczesnego życia, a także modyfikacji całych wątków pod kątem przystosowania ich do świadomości zbiorowej. Prowadzi to niekiedy do zatarcia granic gatunkowych opowiadań, głównie - do przekształcania podań wierzeniowych w anegdotę, opowieść komiczną lub zgoła w parodię. Badacz terenowy obserwuje ponadto współcześnie zjawisko upowszechniania się tzw. opowieści wspomnieniowych, biograficznych, które funkcjonują jednak podobnie do opowiadań archaicznych.

BP/47/116

El.J.